

PICUM KWARTAAL oktober - december 2015

GRENZEN

EUROPESE BELEIDSONTWIKKELINGEN

NATIONALE ONTWIKKELINGEN

GEZONDHEIDSZORG

ARBEID EN FATSOENLIJKE ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN

ONGEDOCUMENTEERDE VROUWEN

ONGEDOCUMENTEERDE KINDEREN EN HUN GEZINNEN

DETENTIE EN DEPORTATIE

PUBLICATIES EN ANDERE BRONNEN

GRENZEN

EU / Operatie 'Sophia' gelanceerd om boten en schepen van smokkelaars te onderscheppen

Op 7 oktober 2015 is de EU van start gegaan met een nieuwe operatie in het zuiden van het Mediterrane gebied met als doel smokkelaars te onderscheppen. Naar verluidt is de militaire missie EUNAVFOR Med, vernoemd 'Operatie Sophia', nadat afgelopen zomer een pasgeboren baby gered werd door een boot genaamd Sophia. De operatie bestaat uit zes marineschepen waarmee in de internationale wateren voor de kust van Libië boten van smokkelaars kunnen worden gestopt, betreden, in beslag worden genomen en worden vernietigd. Op 9 oktober heeft de VN-Veiligheidsraad een goedkeuring naar deze operatie uitgesproken. Het verleende VN-mandaat voor de marine strijdmacht brengt geen verplichte consequentie voor de EU om actie te ondernemen. Het draagt echter wel bij aan de legitimiteit van de operatie. Enkele maatschappelijke organisaties hebben hun zorg uitgedrukt dat de operatie ertoe zal leiden dat vluchtelingen en migranten meer risicovolle routes zullen gaan nemen.

Bronnen: [ECRE](#), 1 oktober 2015; [BBC](#), 7 oktober 2015; [France 24](#), 9 oktober 2015

EUROPESE COMMISSIE / "Stand van zaken" over genomen maatregelen om de situatie van de EU buitengrenzen te bespreken

De Europese Commissie bracht op 30 november 2015 een [document](#) uit om de stand van zaken te presenteren over de genomen maatregelen en om de situatie van de vluchtelingencrisis aan te kaarten. Het document betreft een lijst van acties die zijn ondersteund door de informele vergadering van staatshoofden op 23 september 2015 en 15 oktober 2015. Daarnaast herhaalt het document de toezegging van de EU om het budget wat wordt besteed aan de vluchtelingencrisis te verhogen met €1.7 miljard, dit resulteert in €9.2 miljard voor 2015 en 2016.

Bronnen: [European Commission Press Release](#), 30 november 2015

FOCUS PAPER / Richtlijnen fundamentele rechten voor lidstaten over de plicht tot voorziening van vingerafdrukken

Het bureau van de Europese Unie voor grondrechten, beter bekend als FRA, heeft in oktober 2015 een gericht paper gepubliceerd die overheidsmaatregelen herzielt om biometrische data van nieuw gearriveerde asielzoekers en migranten te gebruiken ter ondersteuning van grensbeheer in de Eurodac database. Eurodac, een database met vingerafdrukken is door de EU opgezet om de invoering van de Dublin richtlijn te faciliteren door het vaststellen welke lidstaat verantwoordelijk is voor het behandelen van een asielaanvraag. Het paper heeft als doel om EU-lidstaten, -instituten en -agentschappen te helpen schendingen van fundamentele mensenrechten te voorkomen tijdens het verzamelen van vingerafdrukken. Geconcludeerd wordt dat lidstaten, ondanks weigering tot het verstrekken van vingerafdrukken, de plicht hebben om het non-refoulement principe te respecteren. Dit houdt in dat lidstaten mensen in geen geval mogen terugsturen naar landen waar zij gevaar lopen om gemarteld te worden of aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen te worden onderworpen. De beroving van vrijheid met als doel vingerafdrukken af te nemen mag alleen worden uitgevoerd onder uitzonderlijke omstandigheden en in geen geval bij kwetsbare personen. Om het paper te lezen, klik [hier](#).

EUROPEES BELEIDSONTWIKKELING

EU-Afrika / Valetta top over migratie komt actie plan overeen

Leiders van de EU en Afrikaanse landen hebben een top gehouden van 11 tot 12 november 2015 in Valetta, Malta. De top had als doel om samenwerking te versterken op het gebied van migratie en de huidige uitdagingen en mogelijkheden te bespreken. De Europese en Afrikaanse staatshoofden zijn akkoord gegaan met een [politieke verklaring](#) en [Actieplan](#) over samenwerking op het gebied van migratie, met zestien prioriteitsinitiatieven die voor eind 2016 zullen worden gepresenteerd. Het actieplan benadrukt, onder andere, de noodzaak van bijzondere bescherming van kinderen en migrantenvrouwen en de behoefte om speciale aandacht te verlenen aan alleenstaande kinderen. Echter, [Afrikaanse maatschappelijke organisaties](#) bekritisieren het plan vanwege de eenzijdige en Eurocentrische visie. Enkele in Europa gevestigde organisaties drukken zorgen uit over de toegenomen nadruk op deportatie en terugkeer als deel van de ontwikkelingssamenwerking en bekritiseert het plan omdat het zich onvoldoende richt op de mogelijkheden voor reguliere migratie. In de context van het doel om 'irreguliere migratie te bestrijden', kwamen de leiders tot een overeenkomst om smokkelaars en in het bijzonder mensensmokkelaars te bestrijden door informatieve campagnes over potentiële gevaren in te zetten in landen van herkomst, doorreis en bestemming. Voor meer informatie over de Valetta-top en achtergrondinformatie, klik [hier](#). Bronnen: [ECRE Weekly Bulletin](#), 13 november 2015; Migratie en Ontwikkeling Maatschappelijkeorganisatie Netwerk (MADE) [Press Statement](#), 12 november 2015

EU-TURKIJE / Staatshoofd of overheid gaan akkoord over nauwe samenwerking voor migratiebeheer

Op 29 november 2015 hebben EU-staatshoofden een bijeenkomst gehouden met de Turkse overheid om de samenwerking tussen de EU en Turkije verder te ontwikkelen en om kwesties te bespreken met betrekking tot migratiebeheer. De top concludeerde met een gezamenlijke [verklaring](#) die de bilaterale toewijding en voorgestelde acties op meerdere gebieden nauwkeurig presenteert. In het bijzonder, werden Turkije en de EU het eens om het [Joint Action Plan](#) te activeren en te implementeren. Op 15 oktober 2015 is een akkoord bereikt over het plan om de samenwerking te versterken met betrekking tot het deporteren van migranten die geen behoefte hebben aan internationale bescherming; het voorkomen van reizen naar Turkije en de EU; en het verzekeren van de toepassing van de afgesproken bilaterale wedertoelatingsbepalingen. Daarnaast werden Europese en Turkse leiders het eens dat de [EU-Turkije wedertoelatingsovereenkomst](#) volledig toepasbaar wordt vanaf juni 2016. Bron: [Europees Raad Press Release](#), 29 november 2015

EUROPESE COMMISSIE / Vaststelling van het werkprogramma voor 2016

De Europese Commissie heeft op 27 oktober 2015 het [2016 Werkprogramma](#) aangenomen. Terwijl het programma een sterke focus behoudt op “het bestrijden van mensensmokkelaars en het ontmantelen van mensensmokkelorganisaties” en “terugkeer van mensen die geen noodbehoefte hebben aan internationale bescherming”, bevat het werkprogramma ook voorstellen voor het ontwikkelen van nieuwe initiatieven voor reguliere migratie kanalen. Het Werkprogramma betreft ook nieuwe initiatieven voor ‘Grensbeheer’, met als doel om het streven naar een Europese grens- en kustwacht, voortbouwend op een “significant versterkt Frontex”. Bewerkte voorstellen voor de '[EU Smart Borders Package](#)' zullen ook worden gepresenteerd door de Commissie in 2016.

NATIONALE ONTWIKKELINGEN

FRANKRIJK / EUROPA / Migranten en vluchtelingen omschreven als veiligheidsrisico na terroristische aanslagen in Parijs

Als gevolg van de terroristische aanslagen in Parijs, waarbij 128 personen zijn gedood op 13 november 2015, hebben enkele politici en groeperingen vluchtelingen en migranten, in het bijzonder die moslim zijn, geassocieerd met potentiële terroristische dreiging. Marine Le Pen, president van de rechtse vleugel van het Franse Front National, pleit voor de deportatie van ongedocumenteerde migranten als reactie op de aanslagen. De minister van financiën van Bavaria, Duitsland, Markus Söder (Christelijk-Sociale Unie, CSU) werd geciteerd door de media, zich uitsprekende dat ‘ongecontroleerde migratie’ niet mag worden voortgezet. De nieuwe Poolse regering verklaarde dat de afgesproken vluchtelingen quota moet worden herzien na de aanslagen en dat Polen niet bereid is de huidige quota te accepteren. Desalniettemin is een duidelijk standpunt gegeven door de Europese Commissie. President Jean-Claude Juncker, waarschuwde op 15 november 2015 tijdens G20 top in Antalya, Turkije dat vluchtelingen en migranten niet moeten worden verward met terroristen. Twee ongedocumenteerde migranten, Ahmed and Nordine T., die woonden in het gebouw van Saint-Denis, ten noorden van Parijs, waar een politie-inval plaatsvond op 18 november 2015 met als doel om de daders van de aanslagen in Parijs te vinden, lijden aan verwondingen van de beschietingen tijdens de inval. Na de behandeling in het ziekenhuis werden beiden gedetineerd, omdat zij niet in het bezit waren van de juiste papieren. Bronnen: [The Guardian](#), 14 November 2015; [EU Observer](#), 15 November 2015; [Welcoming America](#), November 2015; [TWC News](#), 16 November 2015; [New Europe](#), 24 November 2015; [L'Humanité](#), 24 November 2015; [Le Figaro](#), 23 November 2015.

FRANKRIJK / Administratieve Rechtsbank in Lille beveelt kort geding maatregelen om condities in Calais te verbeteren

De administratieve rechtbank in Lille, in de [uitspraak](#) n. 1508747 van 2 november 2015, beveelt de toepassing van kortgeding om de menselijke waardigheid te verzekeren, het recht op respect voor leven, het recht op vrijheid tegen inhumane en denigrerende behandeling en het recht op asielrecht, voor de mensen die leven in de kampen nabij het Jules Ferry centrum in Calais. In het bijzonder, benoemde de rechter, worden migranten in de kampen vanwege onvoldoende toegang tot water, sanitaire voorzieningen en gebrek aan afvalinzameling, blootgesteld aan het risico op inhumane en denigrerende behandeling. Om deze redenen heeft de rechter de prefect van Pas-de-Calais en de gemeente van Calais bevolen binnen acht dagen na het rechtsbesluit, en met een boete van 100 euro per dag in het geval van het niet naleven van het besluit, te voldoen aan deze standaarden. Er zullen 10 water punten en 50 latrines worden aangebracht. Daarnaast zal er een afvalinzamelingssysteem worden geïnstalleerd, mobiele afvalcontainers worden geplaatst en zal de omgeving worden schoongemaakt. Ook zullen een of meerdere nooduitgangen worden aangebracht. De prefect van Pas-de-Calais heeft ook opgedragen gekregen alleenstaande kinderen te identificeren en te huisvesten.

Bron: [European Database of Asylum Law](#) (EDAL), 2 november 2015

DUITSLAND / ZWEDEN / Politie bericht dat duizenden migranten zijn verdwenen

Zowel de Duitse als Zweedse politie berichten dat duizenden migranten zijn verdwenen uit het eigen land. Volgens de Duitse politie verblijven er naar schatting 25.000 mensen in Duitsland zonder dat zij zich na aankomst hebben laten registreren door de immigratieautoriteiten. Afgelopen maanden haalde Duitsland krantenkoppen als een van de EU-lidstaten die de meeste vluchtelingen en migranten verwelkomde. Echter, de verblijfswet (Aufenthaltsgesetz, paragraaf 59) criminaliseert irreguliere binnenkomst. Daarom heeft de Duitse politie aangifte gedaan tegen irreguliere

binnenkomst in 118.185 gevallen tussen januari en augustus 2015. Meer dan 99% van de gevallen zijn geseponneerd door de politie maar de politie blijft verplicht vooraf aangifte te doen. De Zweedse politie bericht dat naar schatting 14.000 irreguliere migranten in afwachting van deportatie zijn verdwenen. Op 12 november 2015 kondigde Zweden aan dat een tijdelijk 10-daagse grenscontrole zal worden ingevoerd om arriverende asielzoekers en migranten te controleren.

Bronnen: [Sputnik News](#), 27 november 2015; [Der Spiegel](#), 30 november 2015; [RT News](#), 2 december 2015; [The Atlantic](#), 12 november 2015; [Die ZEIT](#), 27 oktober 2015

USA / Handvest voor ongedocumenteerde Amerikanen

De rechtenorganisatie voor ongedocumenteerde migranten, United We Stay, uit de Verenigde Staten, heeft een Bill of Rights voor ongedocumenteerde Amerikanen gepubliceerd op 5 november 2015. Ter verwijzing naar het Handvest van de oprichters van de VS, dat bestaat uit de eerste tien beginselen van de Amerikaanse grondwet, bestaat het Handvest voor ongedocumenteerde migranten ook uit 10 punten. In deze punten wordt onder andere de weg naar burgerschap geëist, bescherming tegen gevangenschap en deportatie wanneer ongedocumenteerde migranten een misdaad rapporteren, en daarnaast toegang tot medische diensten en onderwijs. Om het Handvest voor ongedocumenteerde migranten te lezen, klik [hier](#).

Bron: [United We Stay](#), november 2015

GEZONDHEIDSZORG

EUROPA / RAPPORT / Studie concludeert dat een restrictief integratiebeleid een negatieve invloed zou kunnen hebben op de gezondheid van migranten.

Het SOPHIE project heeft een nieuw rapport uitgebracht. Dit rapport, genaamd "[Social and Economic Policies Matter for Health Equity](#)," concludeert dat restrictieve integratiebeleidsmaatregelen negatieve gevolgen voor de gezondheid van migranten zouden kunnen hebben. SOPHIE, een gezamenlijk onderzoeksproject gecoördineerd door de Agencia de Salut Pública de Barcelona (Spaanse Instituut van Volksgezondheid) heeft gekeken naar de effecten op ongelijkheid in gezondheid van diverse sociale en economische beleidsmaatregelen. Er is specifiek gekeken naar de effecten van het integratiebeleid op de gezondheid van migranten. In de studie wordt de gezondheid van autochtone en allochtone inwoners in drie Europese landen (Nederland, Frankrijk en Denemarken) vergeleken. Uit het onderzoek bleek dat de verschillen in levensomstandigheden tussen de bevolkingsgroepen in Denemarken het hoogst waren. Het rapport is [hier](#) te lezen. U kunt [hier](#) meer over het project vinden.

VIDEO'S / Video's over het belang van toegang tot vaccinatie voor kinderen en prenatale zorg voor zwangere vrouwen.

Médecins du Monde (Dokters van de Wereld, MdM) heeft op 29 oktober 2015 twee video's gepubliceerd over hoe belangrijk het is dat kinderen gevaccineerd worden en dat alle zwangere vrouwen toegang hebben tot prenatale zorg. MdM biedt gezondheidszorg aan mensen die geen of slechts beperkte toegang hebben tot de reguliere gezondheidszorg, dus ook voor ongedocumenteerde migranten. In 2014 zijn er gegevens verzameld van 23.040 patiënten die een kliniek van MdM hadden bezocht. Uit de gegevens blijkt dat slechts eenderde van de kinderen ingeënt is tegen de bof, mazelen en rubella. Slechts 42,5% was ingeënt tegen tetanus. Meer dan de helft (54,2%) van de zwangere vrouwen die zijn ondervraagd in een kliniek van MdM had geen toegang tot prenatale zorg, en een overgrote meerderheid (81%) had geen medische dekking of verzekering. De video over prenatale zorg is [hier](#) beschikbaar. De video over de toegang tot vaccinatie in Europa is [hier](#) te bekijken.

ARBEID EN FATSOENLIJKE ARBEIDSVOORWAARDEN

IERLAND / Onderzoek toont aan dat gesmokkelde en misbruikte ongedocumenteerde migranten in de visindustrie werken

Uit een onderzoek van de Engelse Krant *The Guardian* naar de Ierse garnalen- en visindustrie blijkt dat Ghanezen, Filippijnen, Egyptenaren en Indiërs uitgebuit werden als vissers in de Ierse haven. Zij meldden een groot aantal mishandelingen, zoals het vastzitten op schepen, minder dan de Ierse minimumloon betaald worden, slaapdeprivatie,

dagen en nachten door moeten werken en nauwelijks rustdagen hebben. Een aantal van deze arbeiders blijken het land in te zijn gesmokkeld voor arbeidsuitbuiting.

Bron: [The Guardian](#), 2 november 2015

NEDERLAND / Overheid versterkt bewustzijn over het nieuwe beleid rondom huishoudelijk werk

De Nederlandse regering heeft besloten om een campagne te lanceren om het bewustzijn van de regels rondom huishoudelijk werk te vergroten. De regering schat dat ongeveer een miljoen (13%) van de Nederlandse huishoudens gebruik maken van een externe huishoudelijke hulp. Er zijn specifieke regels die huishoudelijke dienstverlening in een privéwoning reguleren, maar uit een rapport uit 2014 blijkt dat men over het algemeen niet op de hoogte is van deze regels, waardoor er vaak overtredingen plaatsvinden. Het doel van de campagne is om mensen die een huishoudelijke hulp hebben bewust te maken van de wederzijdse rechten en plichten. Meer informatie over de campagne is [hier](#) te vinden.

Bron: Stichting Los Newsletter, Volume 5 nummer 21, 26 oktober 2015

RAPPORT / Handleiding voor wetshandhavers en het betrekken van particulieren bij het bestrijden van mensenhandel

Het Internationale Centrum voor de Ontwikkeling van Migratiebeleid (International Centre for Migration Policy Development – ICMPPD) heeft een rapport gepubliceerd over “Mensenhandel: hoe valt het te onderzoeken? Een handleiding voor wetshandhavers” in samenwerking met EF (Expertise France) en de FIIAPP (Fundación Internacional y para Iberoamérica de Administración y Políticas Públicas). Het rapport maakt deel uit van een project dat de nationale, regionale en transnationale samenwerking rondom rechtshandhaving op het gebied van mensenhandel wil versterken. Het project richtte zich op vier landen, Azerbeidzjan, Bosnië en Herzegovina, Moldavië en Turkije, en richtte zich op het verzamelen van gegevens, informatie en analyses om kennis over mensenhandel te verbeteren. Zodoende is getracht om systematisch de informatie-uitwisseling tussen de vier landen te verbeteren. Ook is geprobeerd de capaciteiten van diverse agentschappen, wetshandhavers, officieren van justitie en andere relevante actoren te vergroten, zodat zij gezamenlijk de situatie rondom mensensmokkel kunnen identificeren en vervolgens aanpakken. Het rapport is [hier](#) te vinden. [La Strada International](#) en [SOMO](#) publiceerden op 16 oktober 2015 een [gids](#) “Het betrekken van de particuliere sector bij het bestrijden van de mensenhandel” ter ere van de jaarlijkse *Europese Dag Tegen Mensensmokkel* op 18 oktober. De gids legt uit hoe mensenhandel en arbeidsuitbuiting tegengegaan kunnen worden door middel van een goede samenwerking met de particuliere sector. Bedrijven spelen voornamelijk een belangrijke rol in de strijd tegen mensenhandel omdat het hoofdzakelijk de particuliere sector is die arbeiders uitbuit. Zij spelen dus een cruciale rol bij het voorkomen van arbeidsuitbuiting. U kunt [hier](#) meer informatie vinden.

ZWITSERLAND / Petitie voor de daadwerkelijke uitvoering van het verdrag rondom huishoudelijk werk

Het verdrag van de Internationale Arbeidsorganisatie (International Labour Organisation - ILO) over huishoudelijk werk (No. 189) is in Zwitserland 12 november 2015 in werking getreden, nadat het land het verdrag een jaar eerder geratificeerd had. De Zwitserse organisaties 'Vrouwen in Ontwikkeling Wide Schweiz' (Zwitserland) en het nationale Platform voor Ongedocumenteerde Migranten (nationale Plattform zu den Sans-Papiers) pleiten nu voor een snelle en effectieve uitvoering van het verdrag. Om deze reden hebben zij een petitie verspreid (in het Duits en het Frans). De organisaties vragen, onder andere, om het mogelijk te maken voor ongedocumenteerde huishoudelijke werkers om een werk- en verblijfsvergunning te krijgen. Ook vragen zij om toegang tot sociale bijstand en tot de arbeidsrechtbank zodat de huishoudelijke werkers ook onder de arbeidswetten vallen.

Bron: [Sans- Papiers Switzerland](#), december 2015

VERENIGD KONINKRIJK / BELEIDSPLAN / Arbeidsinspectie essentieel voor de bestrijding van arbeidsuitbuiting

Een [beleidsplan](#), getiteld “Bestrijding van Arbeidsuitbuiting door middel van arbeidsinspectie”, werd door Focus op Arbeidsuitbuiting (Focus on Labour Exploitation - [FLEX](#)) in oktober 2015 uitgebracht. Het plan benadrukt het belang van arbeidsinspecties om uitbuiting te voorkomen. Hoewel het Britse Verdrag van de Moderne Slavernij (UK Modern Slavery Act), dat boetes oplegt aan de daders van praktijken van slavernij, in 2015 in werking trad, stelt het rapport dat de enige manier om uitbuiting aan te pakken, is door de nadruk te leggen op de slachtoffers gedurende de arbeidsinspecties. De Britse regering schat dat in het Verenigd Koninkrijk ongeveer 13.000 mensen potentieel slachtoffer zouden kunnen zijn van modern slavernij. Het rapport is [hier](#) te vinden.

Bron: Focus on Labour Exploitation [Persbericht](#), oktober 2015

ONGEDOCUMENTEERDE VROUWEN

Ierland / Ierland tekent de Istanboel Conventie

Op 5 november 2015 werd Ierland het 26^e land dat het “Verdrag voor Preventie en Bestrijding van Geweld tegen vrouwen en Huiselijk geweld” van de Raad van Europa heeft getekend. Minister van Justitie, Frances Fitzgerald, heeft opgeroepen tot het voorbereiden van een hervormingspakket dat dient voor de ratificatie van het verdrag. Het ministerie heeft laten weten later in 2016 te komen met nieuwe wetgeving. Volgens “Women’s Aid”, een non-gouvernementele organisatie die zich inzet om huiselijk geweld tegen te gaan, heeft Ierland maar eenderde van het totaal aantal familie-opvang plaatsen dat is vereist onder het verdrag. Eén op de vijf vrouwen geeft aan seksueel of fysiek geweld te hebben ondergaan sinds de leeftijd van 15. Jaarlijks wordt er 38.000 keer gebeld naar hulplijnen door vrouwen in Ierland.

Bronnen: [Belfast Telegraph](#), 4 November 2015, [The Irish Times](#), 6 November 2015

Duitsland / Campagne ondersteunt het bewustzijn voor ongedocumenteerde vrouwen

De Duitse vereniging “In Via”, die pleit voor de rechten van jongeren en vrouwen, heeft een campagne gelanceerd om de situatie van ongedocumenteerde vrouwen in kaart te brengen. De campagne, genaamd “Mittendrin. Ohne Rechte” (Onder ons. Zonder rechten) eist bescherming van de fundamentele mensenrechten voor vrouwen, en legt uit waarom sommige vrouwen ongedocumenteerd raken, en hoe deze groep vaak wordt uitgebuit wanneer zij aan de slag gaan als huishoudelijk werksters of slachtoffers worden van mensenhandel en gedwongen arbeid. De campagne levert persmateriaal, video's, en informatie brochures (in het Duits). Voor meer informatie, klik [hier](#)

ONGEDOCUMENTEERDE KINDEREN EN HUN FAMILIES

EU / Leden van het Europees Parlement tekenen declaratie om te investeren in kinderen

428 leden van het Europees Parlement hebben op 7 december 2015 een declaratie getekend om meer te investeren in kinderen. De declaratie ([nummer 0042/2015](#)) doet een beroep op de Europese Commissie om specifieke indicaties te introduceren voor kinderen die een vergroot risico lopen om in de armoede te raken. Ook dring het parlement aan bij EU-lidstaten om gebruik te maken van Europese financiering om een aanbeveling van de Europese Commissie ‘[Investing in Children: Breaking the cycle of disadvantage](#)’ te implementeren. De declaratie is tot stand gekomen door 11 leden van het parlement die initiatief toonden door handtekeningen te verzamelen. Een resolutie van 24 november 2015, ([2014/2237\(INI\)](#)), voor het terugdringen van ongelijkheid met speciale aandacht voor kinderarmoede, werd aangenomen met 569 tegen 77 stemmen, met 49 onthouders. De resolutie erkent onder andere dat kinderen van migranten oververtegenwoordigd zijn in de groep die risico loopt op leven in armoede, en dat de situatie nog slechter is voor ongedocumenteerde migrantenkinderen. De declaratie is beschikbaar in 23 talen en is [hier](#) te vinden.

Bron: [Eurochild](#), 7 December 2014

EU / Handboek over de Europese Wetgeving inzake Rechten van het Kind

Het bureau van de Europese Unie voor grondrechten (the Fundamental Rights Agency (FRA)) publiceert een *Handboek over de Europese wetgeving inzake de rechten van het kind*, ([Handbook on European law relating to the rights of the child](#)), in samenwerking met de Raad van Europa. Met het boek wil FRA licht werpen op de rol van de Europese wetgeving bij het veiligstellen van universele rechten voor kinderen. Het handboek is bedoeld voor niet-gespecialiseerde juristen, rechters, officieren van justitie, kinderbescherming en andere personen en organisaties die verantwoordelijk zijn voor het waarborgen van de wettelijke bescherming van kinderrechten. Er is een hoofdstuk over non-discriminatie op grond van nationaliteit en immigratiestatus. Er is ook een hoofdstuk gewijd aan het Europees migratie- en asielrecht, waarin meerdere rechten van het kind worden behandeld en uitgelicht. Het handboek is beschikbaar in het Engels en het Frans [hier](#). De publicatie van het handboek in andere officiële talen van de EU is gepland voor 2016.

GLOBAAL / Wereldwijde campagne tegen oneerlijke behandeling van kinderen

UNICEF lanceerde de wereldwijde #FightUnfair Campagne met als doel om een gemeenschap te creëren en hen in staat te stellen zich uit te spreken over de meest onrechtvaardige situaties waarin kinderen zich kunnen bevinden. Informatie over de campagne, inclusief informatie over manieren om deel te nemen, is [hier](#) te vinden. Eén van de feiten die de campagne benadrukt is dat één op de vijf vluchtelingen of migranten in Europa minderjarig is. Tegelijkertijd brengt UNICEF een nieuw rapport uit, genaamd '[For Every Child, a Fair Chance: The Promise of Equity](#)'. Het rapport schetst hoeveel er al is bereikt voor 's werelds meest arme kinderen, maar heeft ook aandacht voor zaken waar nog hard aan gewerkt moet worden. Kinderen van migranten en vluchtelingen worden erkend als kwetsbaar en een gemarginaliseerde groep. Het rapport is beschikbaar in het Engels, Frans, Spaans en Russisch [hier](#).

DUITSLAND / Studie laat zien dat veel scholen kinderen zonder papieren niet zou toelaten

Hoewel Duitse scholen sinds 2011 expliciet zijn vrijgesteld van de verplichting om migranten zonder papieren, inclusief kinderen ([Residence Act § 87](#)), te rapporteren, wordt het recht op onderwijs door een groot aantal basisscholen niet altijd gegarandeerd. Dit is de conclusie van een studie, getiteld "Het moet niet afhankelijk zijn van papieren" ("Es darf nicht an Papieren scheitern"), uitgebracht in oktober 2015 in opdracht van de Max Traeger Foundation, en geschreven door Prof. Dr. Phil. Yasemin Karakaşoğlu, Dr. phil. Dita Vogel en Barbara J. Funck. De studie bevat 100 basisscholen door heel Duitsland, die werden gevraagd om informatie te verstrekken over de mogelijkheden tot inschrijving voor kinderen zonder verblijfsdocumenten. In 62% bleek inschrijving onmogelijk. Voorstellen voor actie zijn onder andere wijzigingen in alle onderwijswetgeving van alle Duitse deelstaten omtrent het recht van kinderen zonder papieren om naar school te gaan, evenals verdere regelgeving dat het rapporteren van kinderen zonder papieren moet gaan verbieden, in plaats van de school de keuze te geven om het wel of niet te melden. De studie is [hier](#) te vinden in het Duits.

Bronnen: [Press Release](#) University of Bremen, oktober 2015; [Bildungsklick](#), oktober 2015.

PORTUGAL / Nationale campagne om kinderen van Kaapverdise afkomst te regulariseren

De Portugese Hoge Commissaris voor Migratie, Pedro Calado, lanceerde een campagne in samenwerking met de ambassade van Kaapverdië om de status van kinderen van Kaapverdise afkomst te regulariseren. Honderden kinderen, velen van hen geboren in Portugal, zouden hiervoor in aanmerking kunnen komen. Het initiatief wordt uitgevoerd met steun van de Dienst voor Vreemdelingen en Grenzen (Serviço de Estrangeiros e Fronteiras, SEF) en het Directoraat-generaal voor Onderwijs (Direcção-Geral da Educação). Pedro Calado stelde dat het initiatief in de toekomst eventueel kan worden uitgebreid tot andere migrantengemeenschappen.

Bron: [Publico](#), 9 november 2015

GROOT-BRITANNIË / X-ray stralen onnauwkeurig en onethisch om de leeftijd te bepalen

De Britse Vereniging voor Tandartsen (The British Dental Association (BDA)) heeft een duidelijke waarschuwing afgegeven aan tandartsen met de boodschap dat röntgenstralen niet routinematig moeten worden gebruikt om te oordelen over de leeftijd van jonge asielzoekers, aangezien het onjuiste en onethische informatie kan verstrekken. De BDA heeft consequent betoogd dat de stralen een onjuiste methode zijn om te beoordelen of personen de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt. Aangezien de methode geen direct voordeel oplevert voor de gezondheid is het zowel ongepast als ook onethisch.

Bron: [Migrants' Rights Network](#), 24 november 2015

DETENTIE EN DEPORTATIE

TSJECHIË / VN / Hoge Commissaris voor mensenrechten bekritiseert de detentie van migranten in Tsjechië

Op 22 oktober 2015 heeft Zeid Ra'ad Al Hussein, de Hoge Commissaris voor Mensenrechten van de VN, in een verklaring felle kritiek geleverd op de detentie van migranten en vluchtelingen in de Tsjechische Republiek. De Tsjechische Minister van Justitie, Robert Pelikán, beschreef de faciliteit Bílá-Jezová als "erger dan een gevangenis". De omstandigheden waarin migranten worden vastgehouden, worden beschreven als vernederend; volgens berichten worden migranten routinematig gefouilleerd door de autoriteiten en wordt hen dagelijks een vergoeding van \$10 in rekening gebracht voor hun detentie. Om de verklaring te lezen, klik [hier](#).

Bron: [New York Times](#), 22 oktober 2015

MEXICO / Overheid verbiedt immigratiedetentie van kinderen terwijl de deportatie van migranten stijgt

Op 2 December 2015 heeft de Mexicaanse overheid een verbod geïntroduceerd op de immigratiedetentie van kinderen, volgens het officiële reglement van de Wet Nationale Rechten van het Kind (National Child Rights Law). Artikel 111 van deze wet bepaalt dat migrerende kinderen of adolescenten, ongeacht of ze alleen reizen of met volwassenen, op geen enkel moment mogen worden beroofd van hun vrijheid in immigratieposten of in andere immigratiedetentiecentra. Artikel 111 stelt ook expliciet dat Mexico regelingen moet opstellen en implementeren die voorkomen dat kinderen, vergezeld door hun ouders of een begeleidend persoon, in detentie worden geplaatst voor immigratie doeleinden. Volgens een [rapport](#) van het Instituut voor Migratiebeleid (the Migration Policy Institute (MPI)), werden 130.000 kinderen aangehouden tussen 2010 en 2014 door zowel de Amerikaanse als Mexicaanse autoriteiten en werden 40.000 kinderen terug naar El Salvador, Guatemala en Honduras gedeporteerd. Het totale aantal uitzettingen vanuit de Verenigde Staten en Mexico naar deze Midden-Amerikaanse landen steeg van ongeveer 145.000 in 2010 naar meer dan 200.000 in 2014. Dit is tevens te wijten aan de introductie van het Zuidelijke Grens Plan (Plan Frontera Sur). Dit plan werd gelanceerd in augustus 2014, nadat Barack Obama het ongekende aantal niet-begeleide kinderen en gezinnen dat de Amerikaanse grens bereikte, uitriep tot een "dringende humanitaire situatie". Bronnen: [International Detention Coalition](#) (IDC), 5 december 2015; [El País](#), 13 oktober 2015

EUROPA / Nieuwe toolkit en rapporten over de detentie van stateloze mensen

Het Europees netwerk voor staatloosheid (European Network on Statelessness (ENS)) heeft zowel een toolkit als verscheidene landelijke verslagen en persoonlijke verhalen gepubliceerd over staatloze mensen in immigratiedetentiecentra. De bronnen zijn onderdeel van een driejarig project om de omvang van het probleem in kaart te brengen, om bepleitingsmiddelen te creëren en om NGO's en advocaten te trainen om staatloze burgers van willekeurige detentie te beschermen. De toolkit stelt verschillende punten ter discussie, zoals de beslissing om staatloze burgers te detineren, willekeurige detentie, de juridische kaders en mogelijke alternatieven voor detentie. De landelijke rapporten bespreken hoe staatloze burgers kunnen worden beschermd tegen immigratiedetentie in Nederland, Malta en Polen. De toolkit en de landelijke verslagen zijn [hier](#) beschikbaar. In september 2015, lanceerde ENS tevens haar rapport "Geen Kind Zou Staatloos Mogen Zijn" (No Child Should be Stateless) waaruit blijkt dat duizenden kinderen zijn nog steeds staatloos opgroeien en daardoor worden uitgesloten van de bescherming en de rechten die een nationaliteit biedt aan haar burgers. Kinderen van ongedocumenteerde migranten zijn hierbinnen erkend als een hoge risicogroep. Het rapport sluit af met een reeks aanbevelingen voor het effectiever aanpakken van – en uiteindelijk een einde te maken aan - de staatloosheid van kinderen in Europa.

GROOT-BRITANNIË / Rapport verklaart de dood van een 84-jarige in afwachting van deportatie als "volledig onacceptabel"

In een rapport van de Prisons and Probation Ombudsman (PPO) voor Engeland en Wales, onderzoekt Nigel Newcomen de omstandigheden rondom het overlijden van een 84-jarige man in hechtenis, welke leed aan een ernstige gezondheidsaandoening. Alois Dvorzac was een genaturaliseerde Canadese burger en leed aan dementie. Op 23 januari 2013 kwam hij aan in Groot-Brittannië, op weg naar zijn geboorteland Slovenië om zijn dochter te bezoeken, en werd gestopt door de Britse Grenswacht (UK Border Agency) en vastgehouden in het Harmondsworth Immigration Removal Centre. Op 10 februari 2013 stierf hij als gevolg van een coronaire hartziekte, nadat hij vijf uur lang was opgesloten. De PPO verklaarde dat de beperkingen die er gelden voor oudere gedetineerden, wellicht betekenen dat hiermee artikel 3 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens is geschonden.

Bronnen: [The Guardian](#), oktober 2015; [Independent](#), oktober 2015; [Independent](#), februari 2014

VS / Migranten protesteren tegen omstandigheden van detentie met hongerstaking

Migranten in detentiecentra verspreid over de Verenigde Staten gingen in november in hongerstaking om te protesteren tegen de omstandigheden van hun detentie. Begin november begonnen ongeveer 500 vrouwen in het T. Don Hutton Detentiecentrum te Liberty, Texas, een hongerstaking om te protesteren tegen deze omstandigheden, variërend van langdurige detentie (in sommige gevallen tot anderhalf jaar), willekeurige en buitensporige borgsommen en het gebruik van beledigende en vernederende taal door het personeel. Medio november weigerden 40 tot 50 gedetineerden hun voedsel, in een "rolling" hongerstaking. In het Adelanto detentiecentrum in Californië, begonnen op 4 november 2015 gedetineerden met een hongerstaking en brachten een lijst uit met een beschrijving van hun [klachten en eisen](#). Op dezelfde locatie weigerden 300 andere gedetineerden hun voedsel voor meer dan een week om

tegen de condities van hun detentie te protesteren, welke onder andere bestonden uit een beperkte toegang tot gezondheidszorg, slechte voeding en intimidatie door bewakers.

Bronnen: [The Take Away](#), 2 november 2015; [Al Jazeera](#), 12 november 2015

PUBLICATIES EN ANDERE BRONNEN

DATABASE / Tool om hulp te zoeken als fundamentele rechten worden geschonden

Het Bureau voor de Grondrechten van de Europese Unie (Fundamental Rights Agency (FRA)) heeft op 6 oktober 2015 'Clarity' gelanceerd, een interactieve tool die mensen helpt om de juiste organisatie te vinden wanneer fundamentele rechten worden geschonden. De tool is momenteel een bèta-versie die dekking biedt in 14 landen. De pilot versie van Clarity geeft informatie in het Engels over instanties, zoals organisaties voor gelijke kansen, nationale instellingen voor mensenrechten en organisaties voor klachten, die in staat zijn om hulp te bieden in situaties waar rechten worden geschonden. Om toegang te krijgen tot het hulpprogramma, klik [hier](#).

GIDS / Hoe de EU slachtoffers richtlijn kan worden ingezet om de toegang tot rechtvaardigheid te garanderen voor ongedocumenteerde slachtoffers van criminaliteit

Ter gelegenheid van de deadline voor EU-lidstaten om de EU-slachtofferrichtlijn om te zetten op 16 november 2015, heeft het Platform voor Internationale Samenwerking voor Ongedocumenteerde Migranten (Platform for International Cooperation on Undocumented Migrants (PICUM)) een gids gepubliceerd over hoe organisaties deze richtlijn kunnen gebruiken als een instrument om de rechten van ongedocumenteerde slachtoffers van misdrijven te waarborgen. De gids, die beschikbaar is in het Engels, Frans en Spaans, informeert beleidsmakers, de wetshandhaving en andere officiële actoren hoe de richtlijn van de slachtoffers betrekking heeft op ongedocumenteerde migranten als een specifieke slachtoffer-categorie. De gids is [hier](#) beschikbaar.